

**Instrukcja dotycząca opracowania bazy danych przestrzennych  
na potrzeby sporządzenia projektu planu ochrony  
dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004**

1. Wynikiem inwentaryzacji przyrodniczej wykonanej na potrzeby projektu Planu będzie baza danych przestrzennych stworzona zgodnie z wymogami zawartymi w opracowaniu: *Standard wektorowych danych przestrzennych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na potrzeby gromadzenia informacji o rozmieszczeniu chronionych gatunków, ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych. Wersja 2022.1*. W przypadku wprowadzenia zmian w opracowaniu w trakcie realizacji umowy, Wykonawca uwzględni te zmiany w wersji ostatecznej dokumentacji projektu Planu.
2. Zgodnie z wytycznymi zawartymi w ww. opracowaniu, nowy standard danych GIS składa się ze zbiorów danych (tzw. warstw przestrzennych) zorganizowanych w strukturę geobazy (klasy obiektów) lub oddzielnych plików otwartego formatu grafiki wektorowej ESRI Shapefile, z rozbudowanymi tabelami atrybutów, bez stosowania tabel nieprzestrzennych .dbf „obse”, „wska”, „zagr”, „dziaochr” i identyfikatorów globalnie unikatowych GUID. Warstwy te nazwano roboczo „warstwami głównymi”. Ponadto Wykonawca zobowiązany jest do wypełnienia „warstw dodatkowych” (folder warstwy\_dodatkowe), w których zawrże między innymi dane przestrzenne dotyczące zidentyfikowanych zagrożeń i proponowanych działań ochronnych.
3. Warstwy główne stanowią zbiór danych dotyczących stanowisk lub obszarów występowania populacji gatunków, siedlisk gatunków oraz stanowisk lub obszarów występowania siedlisk przyrodniczych o znaczeniu europejskim. Tabele atrybutów poszczególnych warstw należy wypełniać zgodnie z wytycznymi GDOŚ („*Standard wektorowych danych przestrzennych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na potrzeby gromadzenia informacji o rozmieszczeniu chronionych gatunków, ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych*”). Dodatkowo we wszystkich tabelach atrybutów warstw głównych utworzone zostało pole (kolumna) o nazwie „**ident\_stano**” – identyfikator stanowiska, dzięki któremu można będzie powiązać informacje zawarte w warstwach dodatkowych z warstwą główną.
4. Warstwy dodatkowe zawierają dane szczegółowe dotyczące przedmiotów ochrony obszaru, zebrane w trakcie prac nad projektem Planu. Warstwy dodatkowe należy opracować odrębnie dla poszczególnych warstw głównych. Szczegółowe wytyczne dotyczące wypełniania poszczególnych warstw dodatkowych zostały wskazane w tabeli w punkcie 7 instrukcji.
5. Konieczne jest uważne wypełnianie wszystkich pól (kolumn) zarówno w warstwach głównych jak i dodatkowych, aby umożliwić pracę na połączonych danych, pochodzących z różnych opracowań.
6. Nie planuje się gromadzenia w strukturach GIS danych oceniających stan i zasobność poszczególnych przedmiotów ochrony – parametrów, wskaźników stosowanych w SDF, PMŚ GIOŚ, ani treści zdjęć fitosocjologicznych. Dane te zostaną umieszczone w dokumentacji, między innymi w kartach obserwacji opracowanych dla poszczególnych stanowisk gatunków i pławów siedlisk przyrodniczych, a także w tabelach fitosocjologicznych zestawionych w plikach .xls. Relacjonowanie tych danych z geometrią przestrzenną będzie możliwe poprzez zastosowanie identyfikatora stanowiska (co oznacza, że numeracja stanowisk zawarta w kartach obserwacji i w tabelach fitosocjologicznych musi być spójna z identyfikatorami stanowisk zawartymi w strukturach GIS).
7. Szczegółowe wytyczne dotyczące wypełniania warstw dodatkowych przedstawia poniższa tabela.

Warstwa	Kolumna	Rozwinięcie skróconej nazwy kolumny	Dodatkowe objaśnienia
wszystkie warstwy (w warstwach głównych ostatnia kolumna, w warstwach dodatkowych – pierwsza)	ident_stano	Identyfikator stanowiska	Identyfikator stanowiska, powierzchni badawczej, umożliwiający relację danych z różnych warstw, powiązanie danych przestrzennych z informacjami zawartymi w pliku tekstowym oraz sortowanie danych według obszaru Natura 2000.  Identyfikator powinien się składać z 3 części oddzielonych podkreślnikiem: 1) numeru obszaru Natura 2000; 2) 4-6 znaków określających przedmiot ochrony: w przypadku siedlisk przyrodniczych należy posługiwać się 4-ro cyfrowym kodem Natura 2000; w przypadku gatunków roślin i zwierząt należy stosować 6-cio znakowe skróty wskazane w tabelach słownikowych zamieszczonych w opracowaniu GDOŚ; 3) numeru porządkowego stanowiska, np.  PLC200004_CucCin_15  PLC200004_PulPat_2  PLC200004_6510_28
wszystkie warstwy główne	GAT lub KOD	Nazwa gatunkowa lub typ siedliska przyrodniczego Natura 2000	Podczas pracy w strukturze geobazy – zastosowanie rozwijanej listy słownikowej. Podczas pracy na plikach shapefile – wpisanie z klawiatury <b>numeru ID</b> odpowiadającego nazwie gatunkowej lub <b>ko</b> du siedliska przyrodniczego Natura 2000, zgodnie z listami słownikowymi zamieszczonymi w <u>opracowaniu GDOŚ</u> .
zagrozenia_pkt zagrozenia_lin zagrozenia_plgn (jeden obiekt – jeden wiersz w tabeli atrybutów = jedno zagrożenie; jeśli przedmiotowi ochrony przypisuje się więcej zagrożeń o tej samej geometrii należy skopiować geometrię przypisując kolejne zagrożenia; uwaga – nie podawać zagrożeń istniejących i potencjalnych w jednym wierszu)	ident_stano	Identyfikator stanowiska	Identyfikator stanowiska, powierzchni badawczej - opis j.w.
	GAT	Nazwa gatunkowa lub typ siedliska przyrodniczego Natura 2000	Pełna <u>nazwa gatunkowa</u> (łacińska) lub <u>kod siedliska przyrodniczego</u> Natura 2000, wpisane z klawiatury ( <b>uwaga!</b> inaczej niż w przypadku warstw głównych, gdzie podaje się informację zakodowaną, zgodnie z listami słownikowymi GDOŚ).
	data	Data obserwacji	Należy podać datę w formacie RRRR-MM-DD
	kod_ist	Kod zagrożenia istniejącego	Zgodnie z zał. 5 do „Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000”. Wybierając kod oddziaływania należy podać możliwie najdokładniejszą klasyfikację (poziom 3). W przypadku braku takiej możliwości należy zastosować kod poziomu 2.
	zagr_ist	Opis zagrożenia istniejącego	Szczegółowy opis zagrożenia istniejącego zgodnie z zastosowanym kodem (uwaga! w tym polu nie należy podawać nazwy zagrożenia).

	ranga_ist	Intensywność zagrożenia istniejącego	Należy podać intensywność zagrożenia istniejącego z wykorzystaniem symboli: <b>H</b> – wysoka intensywność zagrożenia istniejącego, <b>M</b> – średnia intensywność zagrożenia istniejącego, <b>L</b> – niska intensywność zagrożenia istniejącego.
	kod_pot	Kod zagrożenia potencjalnego	Zgodnie z zał. 5 do „Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000”. Wybierając kod oddziaływania należy podać możliwie najdokładniejszą klasyfikację (poziom 3). W przypadku braku takiej możliwości należy zastosować kod poziomu 2.
	zagr_pot	Opis zagrożenia potencjalnego	Szczegółowy opis zagrożenia potencjalnego zgodnie z zastosowanym kodem (uwaga! w tym polu nie należy podawać nazwy zagrożenia).
	ranga_pot	Intensywność zagrożenia potencjalnego	Należy podać intensywność zagrożenia potencjalnego z wykorzystaniem symboli: <b>H</b> – wysoka intensywność zagrożenia potencjalnego, <b>M</b> – średnia intensywność zagrożenia potencjalnego, <b>L</b> – niska intensywność zagrożenia potencjalnego.
	uwagi	Uwagi	Dodatkowe uwagi.
działania_pkt działania_lin działania_plgn	kod_dział	Kod proponowanego działania ochronnego	Kod proponowanego działania ochronnego zgodnie z udostępnioną tabelą .xls pn.: „Działania_ochronne_raportowanie_2018”
(kolumny ident_stano, GAT, data, uwagi – jak przy zagrożeniach)	opis_dział	Opis proponowanego działania ochronnego	Szczegółowy opis proponowanego działania ochronnego.
transekt_pkt, transekt_lin, transekt_plgn (gdy zgodnie z PMŚ badania prowadzone są na transektach lub do lokalizacji punktów obserwacyjnych – np. miejsc nasłuchowych, odłowu ryb)	ident_stano	Identyfikator stanowiska	Identyfikator stanowiska, powierzchni badawczej - opis j.w.
	GAT	Nazwa gatunkowa lub typ siedliska przyrodniczego Natura 2000	Pełna <u>nazwa gatunkowa</u> (łacińska) lub <u>kod</u> siedliska przyrodniczego Natura 2000, wpisane z klawiatury.
	opis	Opis transektu badawczego	Opis transektu badawczego, który może dotyczyć np.:  - wielkość lub rodzaj transektu, np. początek transektu lub środek transektu lub koniec transektu (w warstwie punktowej), transektem jest odcinek rzeki o długości ... metrów (w warstwie liniowej), cały płat siedliska stanowi

			transekt badawczy ze względu na małą powierzchnię płatu (w warstwie poligonowej); - rodzaj czynności, np. odłowy kontrolne ryb, miejsca nasłuchowe, sprawdzanie dziupli, lokalizacja poboru próbek roślinno-glebowych (dla poczwarówek) itd.
	uwagi	Uwagi	Dodatkowe uwagi.
monito_pkt, monito_lin, monito_plgn (propozycja lokalizacji stanowisk monitoringowych)	ident_stano	Identyfikator stanowiska	Identyfikator stanowiska, powierzchni badawczej - opis j.w.
	GAT	Nazwa gatunkowa lub typ siedliska przyrodniczego Natura 2000	Pełna <u>nazwa gatunkowa</u> (łacińska) lub <u>kod</u> siedliska przyrodniczego Natura 2000, wpisane z klawiatury.
	opis	Opis stanowiska monitoringowego	Opis stanowiska monitoringowego – podobnie jak wyżej opis transektu badawczego.
	uwagi	Uwagi	Dodatkowe uwagi, np. częstotliwość monitoringu.
zdj_fito (lokalizacja zdjęć fitosocjologicznych)	ident_stano	Identyfikator stanowiska	Identyfikator stanowiska, powierzchni badawczej - opis j.w.
	nr_zdj	Numer zdjęcia	Numer zdjęcia fitosocjologicznego powinien być zgodny z numerem nadanym w tabeli fitosocjologicznej oraz z numerem wskazanym w karcie obserwacji na stanowisku, załączonych do dokumentacji. W tabeli fitosocjologicznej, kartach obserwacji i w GIS należy zastosować kombinację identyfikatora stanowiska i numeru zdjęcia, zgodnie z poniższym wzorem:  PLC200004_9170_5_zdj2 (Puszcza Białowieska, płat siedliska przyrodniczego 9170 numer 5, zdjęcie fito nr 2)
	X	Szerokość geograficzna	W stopniach dziesiętnych.
	Y	Długość geograficzna	W stopniach dziesiętnych.
	data	Data wykonania zdjęcia fitosocjologicznego	Należy podać datę w formacie RRRR-MM-DD
	uwagi	Uwagi	Dodatkowe uwagi, np. należy podać informację, które to zdjęcie w płacie siedliska / dotyczące gatunku, np. zdj. 2 z 3.
weryf_pkt, weryf_plgn (stanowiska, powierzchnie weryfikowane w ramach umowy)	ident_stano	Identyfikator stanowiska	Identyfikator badanej powierzchni.  Jeśli kontrola terenowa wykaże brak występowania badanego przedmiotu ochrony i tak należy zastosować w warstwie identyfikator kontrolowanej powierzchni, zgodnie z opisem podanym w pierwszym wierszu tabeli. Numeracja weryfikowanych miejsc o stwierdzeniach pozytywnych lub negatywnych badanego przedmiotu ochrony,

			może być ciągła lub rozdzielona - zgodna z numeracją zastosowaną w całej dokumentacji.
	GAT	Nazwa gatunkowa lub typ siedliska przyrodniczego Natura 2000	Pełna nazwa gatunkowa (łacińska) lub kod siedliska przyrodniczego Natura 2000, wpisane z klawiatury.
	data	Data obserwacji	Należy podać datę w formacie RRRR-MM-DD  W przypadku kilku kontroli terenowych na tej samej powierzchni podać datę tylko jednej z nich; gdy wyniki były różne podać datę jednej kontroli z pozytywnym stwierdzeniem przedmiotu ochrony.
	wynik	Wynik obserwacji	Należy podać wynik obserwacji wykonanych całościowo na stanowisku podczas prac terenowych – poprzez wpisanie brak / jest.  Jeśli podczas co najmniej jednej kontroli terenowej zaobserwowany został badany przedmiot ochrony, należy wpisać „jest”.  Jeśli podczas wszystkich kontroli nie zaobserwowano przedmiotu ochrony należy wpisać „brak”
	wynik_opis	Opis obserwacji	W przypadku wyniku obserwacji „jest” - należy pozostawić puste pole.  W przypadku wyniku obserwacji „brak” (tzn. nie zaobserwowano podczas wszystkich kontroli terenowych przedmiotu ochrony) - należy podać krótki i zwięzły opis weryfikowanej powierzchni, uzasadniający dlaczego nie potwierdzono przedmiotu ochrony, np. brak siedliska 9170 – powierzchnia po całkowitym zrębie, odnowiona sosną; brak siedliska 91D0 – bór świerkowy w obniżeniu gruntu, bez gatunków diagnostycznych dla siedliska 91D0; brak siedliska 7140 – brak gatunków diagnostycznych dla siedliska, zbiorowisko o charakterze zaroślowym.
	weryf_PZO	Weryfikacja danych z PZO	Należy wskazać, czy stanowisko /powierzchnia była wskazana w PZO – jeśli tak, należy wskazać jakiego przedmiotu ochrony dotyczy. Poniżej przykładowe zapisy:  - brak danych w PZO  - siedlisko 9170.
	uwagi	Uwagi	Dodatkowe uwagi dotyczące obserwacji, np. liczba kontroli, liczba pozytywnych stwierdzeń gatunku.